

Regulamin Praktyk Studenckich w Instytucie Pedagogiki KUL
Pedagogika specjalna
STUDIA STACJONARNE Magisterskie
Cykl studiów 2020-2025

Charakterystyka praktyk

Praktyką studencką objęci są studenci pedagogiki specjalnej I, II, III i IV roku studiów stacjonarnych magisterskich. Zgodnie z programem studiów praktyka studencka trwa 330 godzin.

Praktyki są integralną częścią programu studiów na kierunku Pedagogika Specjalna. Ich odbycie stanowi jeden z koniecznych warunków ukończenia studiów i uzyskania kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela lub pracy w zawodzie pedagoga specjalnego.

Liczba godzin praktyk jest zgodna z aktualnie obowiązującym standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019, poz. 1450)

Praktyki trwają łącznie 330 godzin (21 ECTS). Podana ilość godzin to czas spędzony w placówce, w której student odbywa praktykę i zagospodarowany zgodnie z harmonogramem i programem ustalonym w porozumieniu z Mentorem. . W przypadku gdy Mentor poleci studentowi wykonanie zadań związanych z praktyką poza instytucją (np. przygotowanie pomocy dydaktycznych do prowadzenia lekcji lub zajęć wychowawczych), czas ten również wlicza się do praktyki i należy go opisać w Dzienniku Praktyk.

Każdy student zobowiązany jest również do odbycia w pierwszym semestrze I roku studiów szkolenia z zakresu BHP.

Każdy student rozpoczynający praktykę musi być ubezpieczony.

Cele i zadania praktyk dla studentów kierunku Pedagogika specjalna

Celem praktyk jest zapoznanie studentów z planowaniem, organizacją i realizacją pracy wychowawczej i opiekuńczej oraz nabywanie praktycznych umiejętności potrzebnych do wykonywania zawodu nauczyciela – pedagoga specjalnego, wychowawcy lub opiekuna, a w szczególności:

- a Zapoznanie się ze specyfiką środowiska zawodowego i charakterem powierzonej mu pracy.
- b Poszerzenie zdobytej podczas zajęć dydaktycznych wiedzy zorientowanej na jej praktyczne zastosowania w wybranej sferze działalności zawodowej.
- c Poznanie celów działania, sposobów organizacji i funkcjonowania instytucji związanych z wybraną sferą działalności zawodowej.
- d Zdobycie podstawowego doświadczenia zawodowego i zapoznanie się z wymogami etycznymi dotyczącymi wykonywanej pracy zawodowej.
- e Nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji związanych z pracą opiekuńczą, wychowawczą, dydaktyczną i terapeutyczną oraz z zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów, szczególnie z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- f Skonfrontowanie nabytej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej oraz dydaktycznej i terapeutycznej z rzeczywistością pedagogiczną w zakresie praktycznego działania.
- g Kształtowanie umiejętności niezbędnych do realizacji zadań w przyszłej pracy zawodowej;
- h Aktywizacja zawodowa studentów na rynku pracy (Na podstawie & 2).

Ponadto w ramach praktyk związanych z przygotowaniem do zawodu nauczyciela następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki, wybranej przez praktykanta zgodnie z realizowaną specjalnością, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- obserwowanie zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów, aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów z niepełnosprawnością, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz niedostosowanych społecznie. Obserwowanie procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach oraz sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, rehabilitacyjnej, terapeutycznej, resocjalizacyjnej.
- planowanie zajęć, dostosowanie metod i form pracy oraz sposobów komunikacji do możliwości dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z uwzględnieniem dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, organizowanie i prowadzenie zajęć (w tym z wykorzystaniem środków multimedialnych i technologii informacyjnej); podejmowanie współpracy z innym pracownikami przedszkola lub szkoły;
- współdziałanie z opiekunem praktyk poznawaniu uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
- podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), oraz sprawowanie opieki nad nimi w placówce.

Organizacja i przebieg praktyki

Praktyki są realizowane w łącznym wymiarze **330 godzin (21 ECTS)**, według przyjętego harmonogramu:

Praktyka ciągła po I semestrze lub po I roku – **30 godzin (2 ECTS)**; w instytucjach, związana z przygotowaniem psychologiczno-pedagogicznym – charakter obserwacyjny (grupa zajęć B)

Praktyka ciągła po III semestrze lub po II roku – **60 godzin (3 ECTS)**, związana z kształceniem kierunkowym – praktyka asystencka w oddziałach ogólnodostępnych i specjalnych (grupa zajęć C);

Praktyka ciągła po V semestrze lub po III roku – **120 godzin (8 ECTS)**, związana z edukacją włączającą – praktyka asystencko-pedagogiczna, obejmuje samodzielne prowadzenie zajęć (grupa zajęć D).

Praktyka ciągła po VII semestrze lub po IV roku – **120 godzin (8 ECTS)**, związana z wybraną specjalnością – asystencko-pedagogiczna, obejmuje samodzielne prowadzenie zajęć (grupa zajęć E).

Zakłada się, że:

- 1 Przy wyborze miejsca odbywania praktyki student korzysta z bazy Instytucji Przyjmujących (krajowej lub zagranicznej) dostępnej w Sekretariacie Instytutu Pedagogiki lub sam zgłasza miejsce odbywania praktyki, zgodnie z realizowaną specjalnością, działając zawsze w porozumieniu z Opiekunem Praktyk z ramienia Instytutu Pedagogiki.
- 2 Podstawą do podpisania Umowy o organizację praktyki studenckiej jest Deklaracja Instytucji Przyjmującej, czyli pisemne oświadczenie Instytucji Przyjmującej o gotowości przyjęcia Praktykanta w celu odbycia przez niego praktyki. (Załącznik nr 1 z zarządzenia Rektora KUL z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie określenia zasad organizacji i odbywania praktyk obowiązkowych i nadobowiązkowych)
- 3 Umowa o organizację praktyki studenckiej przygotowywana jest w dwóch egzemplarzach (po jednym dla każdej ze stron).
- 4 Praktyka odbywa się w oparciu o kartę przebiegu praktyk z odniesieniem do zakładanych efektów uczenia się i tygodniowy rozkład zajęć danej instytucji (placówki) oraz szczegółowy harmo-

nogram zajęć opracowany przez Mentora Praktykanta z ramienia Instytucji Przyjmującej, który organizacyjnie i merytorycznie nadzoruje realizowaną praktykę zgodnie z założonymi efektami uczenia się.

- 5 Student dokumentuje przebieg praktyki w Dzienniku praktyk – dokumencie zawierającym informacje o realizowanych działaniach oraz:
  - a imię, nazwisko i numer albumu Praktykanta;
  - b kierunek, rok, poziom oraz formę kształcenia, w ramach której Praktykant odbywa praktykę;
  - c nazwę i adres Instytucji Przyjmującej (wraz ze wskazaniem jednostki organizacyjnej), w której Praktykant odbywa praktykę;
  - d wymiar godzinowy odbywanej praktyki;
  - e datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki;
  - f wykaz osiągniętych przez praktykanta efektów uczenia się;
  - g opinię i potwierdzenie zrealizowania założonych efektów uczenia się przez Mentora Praktykanta.

Praktyka zaliczana jest przez Opiekuna Praktyk powołanego przez Dziekana. Zaliczenie praktyki po I semestrze lub po I roku następuje w ciągu semestru następnego, tzn. semestru zimowego nowego roku akademickiego i jest warunkiem jego zaliczenia. Zaliczenie praktyki po III semestrze lub po II roku następuje w ciągu semestru następnego, tzn. semestru zimowego nowego roku akademickiego i jest warunkiem jego zaliczenia. Zaliczenie praktyki po V semestrze lub po III roku następuje w ciągu semestru następnego, tzn. semestru zimowego nowego roku akademickiego i jest warunkiem jego zaliczenia. Zaliczenie praktyki po VII semestrze lub po IV roku następuje w ciągu semestru następnego, tzn. semestru zimowego nowego roku akademickiego i jest warunkiem jego zaliczenia.

Warunki zaliczenia:

- 1 systematyczne prowadzenie Dziennika praktyk (w czasie jej trwania);
- 2 przygotowanie sprawozdania z funkcjonowania wybranej placówki, możliwości jej oddziaływania dydaktycznego, wychowawczego, opiekuńczego lub terapeutycznego ze szczególnym uwzględnieniem wybranego aspektu jej działalności, możliwości wdrażania w tym zakresie autorskich pomysłów i innowacji; w przypadku przeprowadzania podczas praktyki badań empirycznych także sprawozdanie z ich realizacji.
- 3 Podstawą zaliczenia praktyk jest przedstawienie Opiekunowi Praktyk:
  - a uzupełnionego Dziennika praktyk (Załącznik nr 2 zarządzenia Rektora KUL z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie określenia zasad organizacji i odbywania praktyk obowiązkowych i nadobowiązkowych) wraz z efektami uczenia się oraz oceną opisową wystawioną przez Mentora
  - b raport z własnej działalności badawczej lub innej uzgodnionej z Opiekunem Praktyk z ramienia Instytutu Pedagogiki;
  - c zaświadczenia o odbyciu studenckiej praktyki zawodowej (Załącznik nr 3 zarządzenia Rektora KUL z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie określenia zasad organizacji i odbywania praktyk obowiązkowych i nadobowiązkowych)
  - d ewaluacja odbytej praktyki.
- 4 Praktykant przestrzega przepisów dyscypliny pracy, BHP i tajemnicy służbowej.
- 5 Nieobecność Praktykanta na zajęciach może być usprawiedliwiona tylko w przypadku choroby (zwolnienie lekarskie). W przypadku usprawiedliwionej nieobecności trwającej dłużej niż 3 dni praktykant zobowiązany jest do uzupełnienia praktyk.
- 6 Praktyka może być odbywana poza granicami kraju (także w krajach spoza Unii Europejskiej). Konieczne jest wówczas dostarczenie tłumaczenia dokumentacji praktyk na język pol-

ski. Zaświadczenie o odbyciu praktyki za granicą (np. na Ukrainie, Białorusi), które jest archiwizowane powinno być przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego, natomiast dziennik - może być przetłumaczony we własnym zakresie.

- 7 Dokumentami, które mogą być podstawą do zaliczenia części lub całości praktyki, potwierdzającymi zakres obowiązków w trakcie wolontariatu, stażu lub pracy zawodowej wykonywanej podczas studiów są:
  - a zaświadczenie o odbyciu wolontariatu/stażu lub umowa o pracę,
  - b szczegółowy zakres powierzonych czynności.

Dokumentami potwierdzającymi zakres obowiązków przy prowadzeniu własnej działalności są kserokopie dokumentów potwierdzających wykonane zadania (umowy, zlecenia, itp.).

- 1 Termin i charakter praktyki może zostać zmieniony przez Dziekana po zaopiniowaniu przez Opiekuna praktyk jedynie w wyjątkowych sytuacjach na pisemny wniosek studenta.
- 2 KUL nie wypłaca wynagrodzenia Mentorom Praktykanta.
- 3 Studentowi za odbyte praktyki nie przysługują ze strony KUL żadne świadczenia finansowe.
- 4 Wszelkie koszty związane z odbywaniem praktyki (np. dojazdy, noclegi) nie są pokrywane z budżetu z KUL.

Obowiązki Mentora Praktykanta

- 1 Mentor: dyrektor Instytucji Przyjmującej, wyznaczony przez niego nauczyciel, wychowawca, pedagog, psycholog, terapeuta, asystent rodziny, pracownik socjalny, pracownik ośrodka adopcyjnego lub inna wskazana osoba jest bezpośrednim przełożonym studenta odbywającego praktykę.
- 2 Mentor ustala szczegółowy harmonogram zajęć, umożliwiający osiągnięcie przez Praktykanta założonych efektów uczenia się i podaje go do wiadomości Praktykanta w pierwszych dwóch dniach praktyki.
- 3 Mentor zapoznaje studentów z organizacją pracy wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej i/lub terapeutycznej instytucji.
- 4 Mentor, sprawując systematyczną kontrolę nad realizacją programu praktyki, udziela rad i wskazówek niezbędnych przy wykonywaniu zadań wychowawczych, hospituje i ocenia zajęcia Praktykanta.
- 5 Mentor po zakończeniu praktyki wpisuje do Dziennika praktyk opinię wraz z oceną.

Obowiązki Opiekuna Praktyk

Opiekunami Praktyk z ramienia Instytutu Pedagogiki są osoby powołane przez Dziekana WNS i upoważnione przez Rektora KUL.

Opiekun Praktyk:

- 1 Przygotowuje studentów do realizacji programu praktyk.
- 2 Zapoznaje z programem praktyk oraz ustala terminy jej odbycia.
- 3 Na podstawie danych dotyczących miejsca i terminu planowanej praktyki dostarczonych przez studenta podpisuje umowy – skierowania na praktyki przygotowane przez sekretariat Wydziału.
- 4 Czuwa nad właściwym przebiegiem praktyk (udziela instruktażu, omawia i ocenia zajęcia, w uzasadnionych przypadkach hospituje i uczestniczy w kontroli).
- 5 W oparciu o analizę dokumentacji praktyk dokonuje ich zaliczenia (wpisu w Dzienniku praktyk, indeksie).
- 6 Przedkłada Wydziałowemu Koordynatorowi Praktyk sprawozdanie z przebiegu praktyk wraz z ich analizą.

Obowiązki studenta – Praktykanta

- 1 Zgłasza termin i miejsce odbywania praktyki Opiekunowi Praktyk z ramienia Instytutu Pedagogiki w wyznaczonym terminie.
- 2 Przed rozpoczęciem praktyki dostarcza do sekretariatu WNS Deklarację Instytucji Przyjmującej, podpisaną przez przedstawiciela Instytucji przyjmującej, która stanowi podstawę do podpisania Umowy o organizację praktyki studenckiej.
- 3 Student ma obowiązek okazać stosowne dokumenty niezbędne do podjęcia praktyki wynikające z przepisów powszechnie obowiązujących dotyczących ochrony małoletnich zarówno Uniwersytetowi, jak i Instytucji Przyjmującej. Jeżeli miejscem odbywania praktyk jest instytucja świadcząca opiekę nad małoletnimi, student ma obowiązek przedstawić zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
- 4 Systematycznie realizuje program praktyki oraz dokonuje na bieżąco odpowiednich wpisów w Dzienniku praktyk.
- 5 Dbą o wysoki poziom wykonania zadań realizowanych w czasie praktyki.
- 6 Przedstawia dokumentację do zaliczenia: Dziennik praktyk z odpowiednimi wpisami oraz dodatkowe materiały ilustrujące realizację założeń praktyki.
- 7 Dostarcza do sekretariatu WNS jeden egzemplarz Umowy o organizację praktyki studenckiej oraz Zaświadczenia o odbyciu studenckiej praktyki zawodowej. Drugi egzemplarz Umowy o organizację praktyki studenckiej Praktykant dostarcza do Instytucji Przyjmującej.

Praktyka na I roku – obserwacyjna (grupa zajęć B)

Praktyka ta odbywa się w nawiązaniu do modułu z przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym. Jej celem jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Praktyka powinna mieć miejsce w przedszkolu, szkole lub placówce realizującej kształcenie na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych. Trwa ona 30 godzin (1 tydzień) i ma charakter obserwacyjny.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w wyniku:

- a) zapoznania się ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana; w szczególności poznanie zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji,
- b) obserwowania funkcjonowania ucznia i nauczyciela w życiu szkoły,
- c) współdziałania z opiekunem praktyk w podejmowaniu działań i prowadzeniu zajęć opiekuńczo-wychowawczych,
- d) analizy i interpretacji zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych wraz z prowadzeniem dokumentacji praktyki.

Warunki zaliczenia:

Warunkiem zaliczenia jest przede wszystkim czynny udział w praktykach mający na celu kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Zadaniem studenta jest m. in.:

- zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktycznych, reedukacyjnych, rewalidacyjnych, rehabilitacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

- obserwowanie aktywności uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, interakcji nauczyciel-dziecko oraz interakcji między dziećmi, czynności podejmowanych przez mentora praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć;
- współdziałanie z mentorem praktyk z ramienia instytucji przyjmującej praktykanta w sprawowaniu opieki nad grupą oraz podejmowanie działań wychowawczych i prowadzenie zorganizowanych zajęć wychowawczych z uwzględnieniem potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Podstawa zaliczenia:

- 1 wypełniony dzienniczek praktyk z opinią opiekuna praktyk z ramienia instytucji;
- 2 sporządzenie sprawozdania z przeprowadzonych obserwacji i sposobu funkcjonowania instytucji, w której odbywa praktykę;
- 3 zaświadczenie o odbytej praktyce wydane przez instytucję, w której student odbył praktykę (w zaświadczeniu powinno być zawarte imię i nazwisko studenta, numer albumu, termin odbycia praktyki, pełna nazwa i adres instytucji, w której odbywały się praktyki);
- 4 jeden egzemplarz wypełnionej, opieczątowanej i podpisanej przez uczelnię oraz instytucję umowy;
- 5 ewaluacja odbytej praktyki.

Praktyka II rok - asystencka (grupa zajęć C)

Praktyka po II roku związana jest z kształceniem kierunkowym. Może być realizowana w przedszkolu, szkole lub placówce realizującej kształcenie na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych:

Praktyka trwa 60 godzin (2 tygodnie) i ma charakter asystencki

Jej celem jest zapoznanie studentów ze specyfiką funkcjonowania ucznia z niepełnosprawnością w placówkach wychowania i kształcenia oraz organizacją kształcenia w różnych typach placówek edukacyjnych (ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych) oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Warunki zaliczenia:

- 1 zatwierdzenie miejsca, charakteru praktyki (*wychowawca, instruktor, animator*) i własnej koncepcji praktyki u opiekuna praktyk z ramienia Instytutu (do końca czerwca);
- 2 systematyczne prowadzenie dzienniczka praktyk (w czasie jej trwania);
- 3 obserwowanie czynności prowadzonych przez mentora praktyk, sposobu oceniania, aktywizowania, metod i form pracy;
- 4 pełnienie roli nauczyciela lub wychowawcy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej i wniosków z przeprowadzonych wcześniej obserwacji;
- 5 zaprojektowanie innowacji dotyczącej opiekuńczej, wychowawczej lub dydaktycznej reedukacyjnej, rewalidacyjnej, rehabilitacyjnej, korekcyjno-kompensacyjnej, resocjalizacyjnej sfery funkcjonowania placówki. Opis powinien zawierać: temat, cel, zakres innowacji, szczegółowy opis i przewidywane osiągnięcia oraz własne refleksje dotyczące zdobytych podczas praktyki doświadczeń, które skłoniły do zaprojektowania innowacji w wybranym zakresie.

Warunkiem zaliczenia praktyk jest samodzielne prowadzenie co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, reedukacyjnych, rewalidacyjnych, rehabilitacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, resocjalizacyjnych lub logopedycznych prowadzonych przez wybraną placówkę pod opieką nauczyciela-opiekuna, zgodnie z ustalonym harmonogramem praktyki.

Podstawa zaliczenia:

- 1 wypełniony dzienniczek praktyk z opinią mentora praktyk z ramienia instytucji lub organizatora wycieczki;
- 2 zaświadczenie o odbytej praktyce wydane przez instytucję, w której student odbył praktykę (w zaświadczeniu powinno być zawarte imię i nazwisko studenta, numer albumu, termin odbycia praktyki, pełna nazwa i adres instytucji, w której odbywały się praktyki);
- 3 jeden egzemplarz wypełnionej, opieczetowanej i podpisanej przez uczelnię oraz instytucję umowy;
- 4 sprawozdanie z odbytej praktyki;
- 5 ewaluacja odbytej praktyki.

Praktyka III rok – asystencko-pedagogiczna (grupa zajęć D)

Praktyka na III roku związana jest z edukacją włączającą.

Celem praktyki jest zapoznanie się ze specyfiką edukacji włączającej dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ponadto celem praktyki jest konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Co najmniej 60% łącznego wymiaru godzin obejmuje samodzielne prowadzenie zajęć.

Praktyka trwa 120 godzin (4 tygodnie)

Warunki zaliczenia:

- 1 systematyczne prowadzenie dzienniczka praktyk (w czasie jej trwania);
- 2 raport z odbytej praktyki według zasad ustalonych przez opiekuna praktyk z ramienia Instytutu Pedagogiki.

Podstawa zaliczenia:

- 1 wypełniony dzienniczek praktyk z opinią opiekuna z ramienia placówki;
- 2 sprawozdanie z odbytej praktyki;
- 3 zaświadczenie o odbytej praktyce wydane przez instytucję, w której student odbył praktykę (w zaświadczeniu powinno być zawarte imię i nazwisko studenta, numer albumu, termin odbycia praktyki, pełna nazwa i adres instytucji, w której odbywały się praktyki oraz symbole efektów uczenia się zrealizowanych podczas praktyki).
- 4 jeden egzemplarz wypełnionej, opieczetowanej i podpisanej przez uczelnię oraz instytucję umowy;
- 5 ewaluacja odbytej praktyki.

Kwestie nie zawarte w niniejszym programie praktyk rozstrzyga Dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL po zasięgnięciu opinii Opiekuna Praktyk na wniosek studenta.

Praktyka IV rok – asystencko-pedagogiczna (grupa zajęć E)

Praktyka na IV roku związana jest z wybraną specjalnością i powinna odbywać się w placówce, do pracy w której student zdobywa kwalifikacje. Praktyka trwa 120 godzin (4 tygodnie).

Celem praktyki jest zapoznanie się ze specyfiką warsztatu pracy nauczyciela/pedagoga specjalnego w obrębie danej specjalności w placówkach dla niej właściwych, poznanie zasad organizacyjnych placówki, obserwacja uczniów podczas różnych aktywności, obserwacja oraz asystentura podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, poznanie różnych form i metod pracy. Ponadto celem praktyki jest konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym oraz kształtowanie postaw i cech osobowych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. Istotnym celem jest weryfikacja przez studenta jego zainteresowań pedagogiczno-terapeutycznych i motywacji do pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Celem praktyki w obrębie danej specjalności jest także nabycie umiejętności prowadzenia zajęć

dla niej właściwych. Co najmniej 60% łącznego wymiaru obejmuje samodzielne prowadzenie zajęć.

Warunki zaliczenia:

- 3 systematyczne prowadzenie dzienniczka praktyk (w czasie jej trwania);
- 4 raport z odbytej praktyki według zasad ustalonych przez opiekuna praktyk z ramienia Instytutu Pedagogiki.

Podstawa zaliczenia:

- 1 wypełniony dzienniczek praktyk z opinią opiekuna z ramienia placówki;
- 2 sprawozdanie z odbytej praktyki;
- 3 zaświadczenie o odbytej praktyce wydane przez instytucję, w której student odbył praktykę (w zaświadczeniu powinno być zawarte imię i nazwisko studenta, numer albumu, termin odbycia praktyki, pełna nazwa i adres instytucji, w której odbywały się praktyki).
- 4 jeden egzemplarz wypełnionej, opieczątowanej i podpisanej przez uczelnię oraz instytucję umowy;
- 5 ewaluacja odbytej praktyki.

Efekty uczenia się, które należy osiągnąć w wyniku odbycia praktyki ciągłej I rok studiów
Pedagogika specjalna

Symbol efektu	Treść efektu	Odniesienie do efektu kierunkowego (symbol)
W zakresie wiedzy student		
P_W01	posiada niezbędną wiedzę na temat podopiecznych działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej w konkretnej instytucji.	K_W03
P_W02	ma niezbędną wiedzę dotyczącą celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania konkretnej instytucji edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, terapeutycznej, kulturalnej i pomocowej, w której realizowana jest praktyka z uwzględnieniem różnych systemów kształcenia: włączającego, integracyjnego i segregacyjnego.	K_W07, K_W08
P_W03	zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.	K_W08
W zakresie umiejętności student		
P_U01	potrafi wykorzystywać i integrować podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, opiekuńczych, terapeutycznych i pomocowych w konkretnej instytucji.	K_U01
W zakresie kompetencji społecznych student		
P_K01		K_K05
P_K01	zachowuje się w sposób profesjonalny, przestrzega zasad etyki zawodowej oraz respektuje normę personalistyczną w pracy edukacyjnej	K_K06
P_K02	jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	K_K06

Efekty uczenia się, które należy osiągnąć w wyniku odbycia praktyki ciągłej II rok studiów
Pedagogika specjalna

Symbol efektu	Treść efektu	Odniesienie do efektu kierunkowego (symbol)
W zakresie wiedzy student		
P_W01	posiada niezbędną wiedzę na temat podopiecznych działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej w konkretnej instytucji.	K_W03
P_W02	ma niezbędną wiedzę dotyczącą celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania oraz prowadzonej dokumentacji konkretnej instytucji edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, terapeutycznej, kulturalnej i pomocowej, w której realizowana jest praktyka.	K_W07
P_W03	zna i rozumie zasady oraz normy etyczne oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w konkretnej instytucji.	K_W06
W zakresie umiejętności student		
P_U01	W ramach powierzonych zadań potrafi wnikliwie obserwować, rozpoznawać, interpretować, wyszukiwać i przetwarzać informacje na temat	K_U02

	procesów i zjawisk społecznych zachodzących w konkretnej instytucji, interpretować je z punktu widzenia problemów edukacyjnych z wykorzystaniem wiedzy z pedagogiki specjalnej i innych nauk społecznych oraz humanistycznych i medycznych.	
P_U02	w ramach powierzonych zadań potrafi projektować autorskie, oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych pojawiających się w konkretnej instytucji, prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki zleconych w instytucji zadań praktycznych; indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.	K_U6, K_U07
P_U03	respektuje zasady etyki chrześcijańskiej przy rozwiązywaniu wybranych problemów pedagogicznych w ramach zleconych zadań.	K_U10
W zakresie kompetencji społecznych student		
P_K01	jest gotów do otwartości i dialogu z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w konkretnej instytucji.	K_K03
P_K02	zachowuje się w sposób profesjonalny, przestrzega zasad etyki zawodowej oraz respektuje normę personalistyczną w pracy edukacyjnej	K_K06
P_K03	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	K_K04 K_K06

Efekty uczenia się, które należy osiągnąć w wyniku odbycia praktyki ciągłej III rok studiów

Pedagogika specjalna

Symbol efektu	Treść efektu	Odniesienie do efektu kierunkowego (symbol)
W zakresie wiedzy student		
P_W01	zna i rozumie współczesne przepisy prawa i podejścia do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w konkretnej instytucji realizującej edukację włączającą.	K_W07
P_W02	zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.	K_W04 K_W08
W zakresie umiejętności student		
P_U01	potrafi wnikliwie obserwować i interpretować zjawiska i problemy edukacyjne z wykorzystaniem wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej i nauk pomocniczych	K_U02
P_U02	w ramach zleconych zadań potrafi projektować autorskie, oryginalne rozwiązania złożonych problemów edukacyjnych w grupie zróżnicowanej, uwzględniając indywidualne potrzeby poszczególnych uczniów w klasie.	K_U05 K_U06
P_U03	potrafi inicjować działania dostosowane do specyfiki poszczególnych zespołów klasowych w konkretnej instytucji. Podejmuje działania poprawiające aktywność oraz integrację społeczną uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, dokonuje ewaluacji zajęć w grupie zróżnicowanej.	K_U07
P_U04	potrafi wyznaczać cele działania i monitorować ich realizację; pełnić rolę lidera i animować działania,	K_U08

P_U05	posiada umiejętności komunikacji interpersonalnej niezbędne do pracy w konkretnej instytucji. W zleconych zadaniach potrafi używać języka specjalistycznego koniecznego do współpracy z innymi specjalistami, zna metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej wykorzystywane w konkretnej instytucji.	K_U11
W zakresie kompetencji społecznych student		
P_K01	dla potrzeb pracy w konkretnej instytucji jest gotów do podejmowania działań na rzecz środowiska społecznego, mających na celu integrację i włączenie społeczne oraz wzięcia odpowiedzialności za podjęte zobowiązania.	K_K05
P_K02	w konkretnej instytucji jest otwarty na dialog i komunikowanie się z małymi dziećmi z zaburzeniami rozwoju.	K_K03
P_K03	dla potrzeb pracy w konkretnej instytucji jest gotów do oceny w sposób krytyczny odbieranych treści, precyzyjnego wyrażania odrębnego stanowiska, odpowiedzialnej i samokrytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji w których uczestniczy, do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K_K05
P_K04	jest otwarty na innowacyjne działania oferowane w konkretnej instytucji, jest gotów do podejmowania działań w zakresie samorozwoju i doskonalenia zawodowego, odpowiedzialnie i profesjonalnie przygotowuje się do powierzonych mu zadań.	K_K06
P_K05	w zleconych zadaniach posługuje się zasadami i normami etycznymi obowiązującymi w środowisku pracy.	K_K06

Efekty uczenia się, które należy osiągnąć w wyniku odbycia praktyki dla specjalności - IV rok studiów:

Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną

Symbol efektu	Treść efektu	Odniesienie do efektu kierunkowego (symbol)
W zakresie wiedzy student		
P_W01	Student zna specyfikę i zakres pracy konkretnej instytucji w której prowadzona jest edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną	K_W07, K_W08
P_W02	Student zna podstawowe założenia pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w konkretnej instytucji.	K_W04, K_W08
P_W03	zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi	K_W08
W zakresie umiejętności student		
P_U01	W zleconych zadaniach dokonuje obserwacji i interpretacji sytuacji wychowawczej i edukacyjnej u uczniów z niepełnosprawnością intelektualną przebywających w konkretnej instytucji.	K_U02

P_U02	w ramach zleconych zadań potrafi wykonać samodzielnie lub we współpracy czynności diagnostyczne charakterystyczne dla konkretnej instytucji pozwalające na rozpoznanie sytuacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, opracowanie wyników obserwacji i formułowanie wniosków oraz podjęcie pracy terapeutycznej	K_U02
P_U03	w ramach zleconych zadań potrafi projektować autorskie, oryginalne rozwiązania złożonych problemów pedagogicznych (np. plany pracy edukacyjno-terapeutycznej itp.) dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną uwzględniając złożoność i specyfikę konkretnego dziecka.	K_U06
P_U04	w ramach zleconych zadań potrafi inicjować działania wychowawczo-edukacyjne dostosowane do specyfiki funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną.	K_U07
P_U05	potrafi wyznaczać cele działania i monitorować ich realizację;	K_U08
P_U06	posiada umiejętności komunikacji interpersonalnej niezbędne do pracy w konkretnej instytucji. W zleconych zadaniach potrafi używać języka specjalistycznego koniecznego do współpracy z innymi specjalistami opiekującymi się osobą z niepełnosprawnością, zna metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej wykorzystywane w placówce.	K_U11

W zakresie kompetencji społecznych student

P_K01	w konkretnej instytucji jest otwarty na dialog i komunikowanie się z osobami z niepełnosprawnością intelektualną.	K_K03
P_K02	dla potrzeb pracy w konkretnej instytucji jest gotów do oceny w sposób krytyczny odbieranych treści, precyzyjnego wyrażania odrębnego stanowiska, odpowiedzialnej i samokrytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji w których uczestniczy, do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K_K04
P_K03	jest otwarty na innowacyjne działania oferowane w konkretnej instytucji, jest gotów do podejmowania działań w zakresie samorozwoju i doskonalenia zawodowego, odpowiedzialnie i profesjonalnie przygotowuje się do powierzonych mu zadań.	K_K05, K_K06
P_K04	w zleconych zadaniach posługuje się zasadami i normami etycznymi obowiązującymi w środowisku pracy.	K_K06

Efekty uczenia się, które należy osiągnąć w wyniku odbycia praktyki dla specjalności:

Logopedia

Symbol efektu	Treść efektu	Odniesienie do efektu kierunkowego (symbol)
---------------	--------------	---

W zakresie wiedzy student

P_W01	zna specyfikę i zakres pracy konkretnej instytucji, w której realizowana jest praktyka logopedyczna. Zna przepisy prawne oraz wymagania organizacyjne obowiązujące logopedę w pracy.	K_W04 K_W07, K_W08
-------	--	--------------------------

W zakresie umiejętności student

P_U01	potrafi wykonać pogłębioną diagnozę logopedyczną, oceniać złożone sytuacje terapeutyczne oraz projektować i przeprowadzać terapię logopedyczną.	K_U02
-------	---	-------

P_U02	w ramach zleconych zadań potrafi projektować autorskie, oryginalne rozwiązania złożonych problemów logopedycznych (np. plany pracy terapeutycznej itp.) dla dzieci i dorosłych z zaburzeniami mowy uwzględniając złożoność i specyfikę konkretnej osoby.	K_U06
P_U03	w ramach zleconych zadań potrafi inicjować działania logopedyczne dostosowane do specyfiki funkcjonowania językowego i komunikacyjnego podopiecznych.	K_U07
P_U04	potrafi wyznaczać cele działania i monitorować ich realizację; pracować w zespole specjalistów pełniąc w nim różne role na rzecz osób z zaburzeniami mowy i komunikacji. współpracować z innymi specjalistami, nauczycielami i opiekunami w konkretnej instytucji.	K_U08
P_U05	posiada umiejętności komunikacji interpersonalnej niezbędne do pracy w konkretnej instytucji. W zleconych zadaniach potrafi używać języka specjalistycznego koniecznego do współpracy z innymi specjalistami, zna metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej wykorzystywane w pracy logopedy.	K_U11
P_U06	potrafi korzystać ze współczesnych technologii wspomagających komunikowanie się oraz proces diagnozy i terapii logopedycznej.	
W zakresie kompetencji społecznych		
P_K01	w konkretnej instytucji jest otwarty na dialog i komunikowanie się z osobami z zaburzeniami mowy i komunikacji.	K_K03
P_K02	dla potrzeb pracy w konkretnej instytucji jest gotów do oceny w sposób krytyczny odbieranych treści, precyzyjnego wyrażania odrębnego stanowiska, odpowiedzialnej i samokrytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji w których uczestniczy, do zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K_K04
P_K03	jest otwarty na innowacyjne działania oferowane w konkretnej instytucji, jest gotów do podejmowania działań w zakresie samorozwoju i doskonalenia zawodowego, odpowiedzialnie i profesjonalnie przygotowuje się do powierzonych mu zadań.	K_K05, K_K06
P_K04	wzleconych zadaniach postępuje się zasadami i normami etycznym obowiązującymi w środowisku pracy.	K_K06

Efekty uczenia się, które należy osiągnąć w wyniku odbycia praktyki dla specjalności:

Wczesne wspomaganie rozwoju

Symbol efektu	Treść efektu	Odniesienie do efektu kierunkowego (symbol)
W zakresie wiedzy student		
P_W01	zna specyfikę i zakres pracy konkretnej instytucji, w której realizowane jest wczesne wspomaganie rozwoju. Zna przepisy prawne oraz wymagania organizacyjne obowiązujące nauczyciela we wczesnym wspomaganiu rozwoju.	K_W04 K_W07, K_W08
W zakresie umiejętności student		
P_U01	potrafi wykonać pod kierunkiem Mentora diagnozę małego dziecka, oceniać złożone sytuacje terapeutyczne oraz projektować i przepro-	K_U02

	wadzać zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju	
P_U02	w ramach zleconych zadań potrafi projektować autorskie, oryginalne rozwiązania złożonych problemów terapeutycznych (np. plany pracy terapeutycznej itp.) uwzględniając złożoność i specyfikę konkretnego dziecka	K_U06
P_U03	w ramach zleconych zadań potrafi inicjować działania dostosowane do specyfiki funkcjonowania małego dziecka w ramach wczesnego wspomagania rozwoju.	K_U07
P_U04	potrafi wyznaczać cele działania i monitorować ich realizację; pracować w zespole specjalistów pełniąc w nim różne role na rzecz małych dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, współpracować z innymi specjalistami, nauczycielami i opiekunami w konkretnej instytucji.	K_U08
P_U05	posiada umiejętności komunikacji interpersonalnej niezbędne do pracy w konkretnej instytucji. W zleconych zadaniach potrafi używać języka specjalistycznego koniecznego do współpracy z innymi specjalistami, zna metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej wykorzystywane we wczesnym wspomaganiu rozwoju.	K_U11
W zakresie kompetencji społecznych student		
P_K01	w konkretnej instytucji jest otwarty na dialog i komunikowanie się z małymi dziećmi z zaburzeniami rozwoju.	K_K03
P_K02	dla potrzeb pracy w konkretnej instytucji jest gotów do oceny w sposób krytyczny odbieranych treści, precyzyjnego wyrażania odrębnego stanowiska, odpowiedzialnej i samokrytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji w których uczestniczy, do zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	K_K04
P_K03	jest otwarty na innowacyjne działania oferowane w konkretnej instytucji, jest gotów do podejmowania działań w zakresie samorozwoju i doskonalenia zawodowego, odpowiedzialnie i profesjonalnie przygotowuje się do powierzonych mu zadań.	K_K05, K_K06
P_K04	w zleconych zadaniach postępuje się zasadami i normami etycznymi w środowisku pracy.	K_K06

Dziekan
Wydziału Nauk Społecznych

dr hab. Arkadiusz Jabłoński, prof. KU!

dr hab. Arkadiusz Jabłoński